

Genişletilmiş Özet

Akut Alkolik Halüsinozda Farmakogenetik Testlerle Antipsikotik Tedavinin Optimize Edilmesi

Giriş

Akut Alkol halüsinozisi gibi alkol tüketimine bağlı olarak gelişen psikotik bozukluklar, ciddi klinik sıkıntılar oluşturmaktadır. Bu bozukluklar hem şiddetli semptomlarla seyretmekte hem de hastanede uzun süreli yatışlara neden olabilmektedir. Antipsikotik ilaçlar tedavide temel yaklaşım olmasına rağmen, standart tedavi protokolleri genellikle advers ilaç reaksiyonlarına (ADR) yol açarak hastaların iyileşme sürecini zorlaştırmaktadır. İlaç metabolizmasındaki bireysel genetik farklılıkları belirleyen farmakogenetik testler, tedavi yöntemlerini optimize etmek için umut vadeden bir yöntem sunmaktadır. Bu çalışmanın amacı, akut alkol halüsinozisli hastalarda farmakogenetik destekli tedavinin standart tedaviye kıyasla güvenlik ve etkinlik açısından iyileşme sağlayıp sağlamadığını değerlendirmektir.

Materyal ve Yöntem

Bu klinik çalışmaya, akut alkol halüsinozis (ICD-10 kodu F10.52) tanısı konan 50 hasta randomize olarak dahil edilmiştir. Katılımcılar iki gruba ayrılmıştır: ana grup ($n = 25$), farmakogenetik teste dayalı kişiselleştirilmiş farmakoterapi alırken, kontrol grubu ($n = 25$) standart tedavi protokolüne göre tedavi edilmiştir. Hasta sonuçları, Pozitif ve Negatif Sendrom Ölçeği (PANSS) ve UKU Yan Etki Değerlendirme Ölçeği (UKU-YEDÖ) [FDA1] kullanılarak ölçülmüştür. Farmakogenetik test, CYP2D6 ve CYP2C19 genlerindeki gibi ilaç metabolizmasına ilişkin spesifik gen polimorfizmlerini analiz etmiştir. İstatistiksel analizler, parametrik olmayan yöntemlerle ve çoklu karşılaştırmalara göre düzeltilmiş p-değerleri kullanılarak gerçekleştirilmiştir.

Bulgular

Genotip sonuçları, her iki gruptaki allelik varyant dağılımının Hardy-Weinberg dengesi ile uyumlu olduğunu göstermiştir. PANSS skorları ile ölçülen tedavi etkinliği, altıncı gün itibarıyla farmakogenetik ve kontrol grupları arasında anlamlı bir fark göstermiştir ($p = .23$). Bununla birlikte, farmakogenetik gruptaki hastalar, altıncı günde anlamlı derecede daha düşük UKU Yan Etki Değerlendirme Ölçeği puanları sergilemiştir ($p < .01$), bu da kontrol grubuna kıyasla daha az Advers ilaç reaksiyonu (ADR) olduğunu göstermektedir. Bu bulgular farmakogenetik testlerin, antipsikotik tedavinin güvenliğini etkinlikten ödün vermeden artırabileceğini göstermektedir.

Tartışma

Araştırmamız, farmakogenetik testlere dayalı kişiselleştirilmiş antipsikotik tedavinin, akut alkol halüsinozisli hastalarda ADR oranlarını önemli ölçüde azalttığını ve bu uygulamanın klinik uygulamaya entegrasyonunu desteklediğini göstermektedir. Etkinlik sonuçları gruplar arasında benzer olsa da ADR'lerdeki belirgin azalma, kişiselleştirilmiş tedavi yönteminin alkole bağlı psikozlarda hasta güvenliğini artırma olasılığını vurgulamaktadır. Gelecekte, daha büyük örneklem gruplar ve ek farmakogenomik belirteçler içeren çalışmalarla tedavi protokollerinin daha da geliştirilmesi gerekmektedir.

Sonuç

Farmakogenetik testler, alkole bağlı psikozları olan hastalar için antipsikotik tedavinin kişiselleştirilmesinde, özellikle de ADR'lerin azaltılmasında umut vaat etmektedir. Tedavi grupları arasında önemli etkinlik farklılıkları olmamasına rağmen, artan güvenlik profili, genetik verilerin alkol kaynaklı psikiyatrik bozukluklarda klinik karar verme süreçlerine entegre edilmesi gerektiğini düşündürmektedir. Bu bulguları doğrulamak ve yaklaşımı geliştirmek için daha büyük kohortlarla kapsamlı aştırmalara ihtiyaç vardır.

Anahtar Kelimeler: farmakogenetik test, akut alkol halüsinozis, antipsikotikler, klinik karar destek sistemleri